

2015'TEN GÜNÜMÜZE

YASAKLARLA

İSTANBUL

LGBTİ+

ONUR YÜRÜYÜŞÜ

S P O D

2015'ten Günümüze Yasaklarla İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü

Aralık 2022

Yazar

Av. Umut Rojda Yıldırım

Tasarım

Erkan Çıvık

Fotoğraflar

Şenay Martinova
Nursen Bilgin Kadayıfçioğlu
Dilara Açıkgöz
Fatoş Sarıkaya
Özge Özgüner
Meltem Ulusoy
Fulya Oral
Bağda Gül Savaş
Evin Arslan
/ csgorselarsiv.org

**Sosyal Politika, Cinsiyet Kimliği ve
Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği**

İstanbul

+902122924802
info@spod.org.tr

www.spod.org.tr

@spodlgbti

GİRİŞ

SPoD Hukuk ve Adalete Eriřim Koordinatörü Av. Umut Rojda Yıldırım tarafından hazırlanan bu rapor, 2015'ten 2022'ye kadar İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşlerine dair yaşanan hak ihlallerinin kısa bir özetidir. 7 yıldır Onur Yürüyüşlerine katılamayan, polis saldırısına maruz bırakılan, haksız davalarla yargılanan her bir LGBTİ+'nın öyküsü aslında bu raporun satır aralarında. Rapor hazırlanırken özellikle KaosGL haber sitesinin arşivinden, KaosGL Derneği'nin yıllık insan hakları izleme raporlarından ve Eşit Haklar İçin İzleme Derneği'nin hazırlamış olduğu Özel Bülten'den yararlanılmıştır. Belirtmek gerekir ki bu rapor 2015'ten itibaren LGBTİ+'lara karşı yükselen devlet destekli ve kaynaklı nefret girdabının ancak bir kısmı olabilir.

Raporun yazımı esnasında eksikliği hissedilen en büyük şey ise, yıllar boyunca hepimizin gözü önünde yaşanan hak ihlallerine karşı LGBTİ+ örgütlenmeleri dışında sistematik bir izleme ve savunuculuk faaliyetinin yürütülemediği olmasıdır. LGBTİ+ Onur Yürüyüşlerinin engellenmesiyle başlayan bu süreç devamında Cumartesi Anneleri/insanlarının yasaklanmasıyla, Barış Annelerinin her hafta gözaltına alınmasıyla, Gezi Direniři anmalarına polis saldırılarıyla, 10 Ekim Katliamına her sene yapılan saldırılarla beraber okunmalıdır. Temennimiz LGBTİ+ Onur Yürüyüşlerinin yine yüz binlerce kişiyle sokakları, caddeleri özgürce doldurmasıdır. Umuyoruz ki bu rapor LGBTİ+ savunuculuk faaliyetleri açısından insan hakları savunucularına ve paydaşlarımıza yol gösterici olabilir.

İÇİNDEKİLER

1. TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞLERİNİN TARİHİ	7
a. 2010'dan 2017'ye Trans Onur Yürüyüşü	9
2. YASAKLARIN BAŞLANGICI:	
13. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2015	11
a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç:	12
b. Kamu görevlileri ve katılımcılara ilişkin cezai süreçler	12
i. Polis memurlarına ilişkin suç duyurusu	12
ii. İçişleri Bakanı, İstanbul Valisi ve İstanbul İl Emniyet Müdürü hakkında suç duyurusu	12
iii. Şaban'la Recep'in aşkı: Türk Ceza Kanunu 216. madde (Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama)	13
3. 14. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2016	15
a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç	16
b. 2911 sayılı Kanuna Muhalefet davası	16
c. 7. Trans Onur Yürüyüşü	
ve 2911 sayılı Kanuna Muhalefet davası	16
d. Onur Yürüyüşünü tehdite iyi hal indirimi	18
4. 15. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2017	20
a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç	21
b. 2911 sayılı Kanuna Muhalefet davası	21
c. 8. Trans Onur Yürüyüşü	21
d. Haksız gözaltı tazminatı	21
5. 16. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2018	23

a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç	23
b. Katılımcılara karşı cezai süreçler	23
6. 17. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2019	25
a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç	26
b. Queer Olympix etkinliklerinin yasaklanması ve hukuki süreç	27
7. 18. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2020	29
8. 19. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2021	31
a. Maçka Parkındaki piknik yasağı	32
b. Yasaklama kararına karşı hukuki süreçler	33
i. Valilik cevabı ve Kaymakamlık yasağı	33
ii. Maçka Parkı yasağı	33
c. Kamu görevlisine hakaret	35
d. 2911 sayılı Kanuna Muhalefet suçuyla açılan davalar	35
i. Cihangir 3'lü	35
ii. Cihangir 8'li	36
iii. Cihangir 2'li (Çocuk)	37
iv. Cihangir 7'li	37
v. Mis 19	37
9. 20. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2022	39
a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç	40
b. 2022 İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü ve 373 gözaltı	42
c. Emniyet amiri hakkında suç duyurusu	43
d. 9. Boğaziçi Onur Yürüyüşü	43
e. İstanbul Üniversitesi Eşitlik Kulübü Pikniği	45
f. Yeldeğirmeni açıklaması	45
SONUÇ	46

1 TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞLERİNİN TARİHİ

LGBTİ+; Lezbiyen, gey, biseksüel, transeksüel, interseks kelimelerinin baş harfleri ile diğer cinsel yönelim ve kimliklerin çatı tanımlayıcısı olan "+" ibarelerinin bir araya gelmesi oluşan ile LGBTİ+ ifadesi, dünyada olduğu gibi ülkemizde de uzun yıllardır kullanılmaktadır.

T.C. Anayasasının 34.maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11.maddesi kapsamında yer alan toplantı ve gösteri yürüyüşü özgürlüğü kapsamında Türkiye'de 20 yıldır, dünyada yaklaşık 50 yıldır düzenlenen LGBTİ+ Onur Haftaları ve Onur Yürüyüşleri bu hakkın koruma sınırı içinde kalan barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşlerindedir.

LGBTİ+ Onur Yürüyüşleri, dünyanın dört bir yanında LGBTİ+'ların varoluşlarını kutladıkları Onur Haftası/Ayı kapsamında ve buna yönelik etkinliklerin gerçekleştirildiği, her yıl genellikle Haziran ayının sonunda yürüyüşlerin yapılması şeklinde son bulunan ve LGBTİ+ toplumu için tarihi öneme sahip bir aydır. İstanbul'da 20 yıldır Onur Yürüyüşleri ve 30 yıldır Onur Haftaları düzenlenmektedir. Bunun dışında Türkiye'nin çok fazla ilinde Onur Yürüyüşleri ve Haftaları düzenlenmiş ve düzenlenmeye de devam edilmektedir.

Dünyada Onur Yürüyüşü; 1969 yılından beri gerçekleştirilmektedir. 28 Haziran 1969 yılında Stonewall Inn adlı barda baskı, şiddet ve ayrımcılığa dayanamayan siyahi seks işçisi trans kadınların önderliğinde LGBTİ+'lar ayaklanmış, bara düzenlenen rutin bir polis baskını sırasında çıkan isyan,

LGBTİ+ hakları hareketinin miladını belirlemiştir. LGBTİ+ mücadelesinin dönüm noktalarından biri olan gün dünyanın her yerinde Onur Haftası, LGBTİ+ Onur Yürüyüşü gibi adlarla kutlanmaktadır. Burada kastedilen Onur, kişinin kendi oluşunun onurudur, kendi varoluşundan utanmayışının yansımasıdır. 1969 yılından beri dünyanın her yerinde LGBTİ+lar tarafından Haziran ayının son haftası Onur Haftası olarak kutlanmakta, ayın son günü ise yüz binlerce kişilik katılımlarla Onur Yürüyüşü düzenlenmektedir.

Türkiye’de LGBTİ+’ların kamusal anlamdaki ilk hak talepli eylemi trans kadınların Gezi Parkı’nda 1987 yılında yaptıkları açlık grevidir. Eylem, dönemin Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü’nün uyguladığı sistematik şiddet, baskı ve ayrımcı politikalara karşı kamuoyunun dikkatini çekmek üzere yapılmıştır. Aradan geçen 6 yıl sonra ise Türkiye’de ilk Onur Yürüyüşü denemesi yapılır. 1993 yılında “Cinsel Özgürlük Etkinlikleri” adıyla Beyoğlu’nda yapılan bir dizi etkinlik sonrası yürüyüş yapılması planlanır ancak Valilik tarafından yürüyüşün yapılmasına izin verilmez. Yürüyüş öncesi LGBTİ+’lar daha İstiklal Caddesine çıkmadan sokaklardan gözaltına alınırlar, gazetelerde hedef gösterici haberler çıkar, Emniyet tarafından aileleri aranır ve yurtdışından etkinliklere destek için gelen heyet sınır dışı edilir.¹ Bu olayın ardından İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü denemesi 10 yıl boyunca askıya alınırken bu süreçte İstanbul Onur Haftaları yapılmaya başlanmıştır.

Nihayet İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü; 2003 yılında 40-50 kişilik bir kalabalıkla başlar² ve 2013 yılında yüz binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşerek³ gerek ulusal gerek uluslararası basın tarafından ilgiyle izlenir. LGBTİ+’ların yıllar boyu artan gönüllü ve örgütlü çalışmalarıyla düzenlenen İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü 10 yıl içerisinde Dünyanın ve ülkenin dört bir yanından bürokratlar, milletvekilleri, diplomatlar, belediye başkanları, Avrupa Parlamenterlerinin katıldığı bir yürüyüşe dönüşür. Yasakların ve polis şiddetinin gölgesinde geçmeyen son İstanbul Onur Yürüyüşü ise 2014 yılında yapılabildiği.

1 Patikalar Resmi Tarihe Çentik, KaosGL Derneği

2 <https://kaosgl.org/haber/2003-istanbul-onur-yuruyusu---renkli-ekran-soylesileri-can-yaman>

3 <https://kaosgl.org/haber/on-binler-onur-ve-ozgurluk-icin-yurudu>

a. 2010'dan 2017'ye Trans Onur Yürüyüşü

İlk kez 2010 yılındaki İstanbul LGBTİ+ Onur Haftasından 1 hafta önce Trans Onur Haftası düzenlenmeye başlamış ve yine haftanın sonu günü Trans Onur Yürüyüşü ile bitirilmiştir. Trans Onur Haftasının ayrı olarak düzenlenmesinin nedeni ise 2010 yılındaki basın açıklamasında şu şekilde belirtilmiştir:

“

“Türkiye’de ilk kez bir Trans-Onur Haftası düzenleniyor. Trans-Onur Haftasını düzenlememizin nedenleri devletin Trans bireylere uyguladığı ayrımcılığa ve insan hakları ihlallerine dikkat çekmek ve sorunları bir de biz öznelerinden dinlemenizi istememizdir. Son bir yılda özellikle travesti ve transseksüellere yönelik baskı ve şiddet oldukça artmış, nefret cinayetleri tavan yapmıştır. Para cezalarıyla, polisin keyfi uygulamalarıyla iyice kendini belli eden devletin zihniyeti, başta travesti ve transseksüellere yönelik olmak üzere LGBTT toplumuna yönelik baskıyı da arttırmıştır.”⁴

”

2010 yılında başlayan Trans Onur Yürüyüşleri 8 yıl boyunca düzenlenmiştir. 2015 yılındaki yasaklamalar öncesi 6. Trans Onur Yürüyüşü 21 Haziran 2015 günü herhangi bir yasaklama ve şiddet olmaksızın İstiklal Caddesinde gerçekleştirilmiştir. 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen Trans Onur Yürüyüşleri ise yasaklamalarla birlikte saldırıya maruz kalmıştır. Bu yürüyüşler anılan yılların başlığından anılacaktır.

⁴ <https://kaosgl.org/haber/trans-onur-yuruyusu-nun-8-yili-bize-ikinci-sinif-vatandas-gibi-davranilmasina-izin-vermeyecegiz>

2 YASAKLARIN BAŞLANGICI: 13. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2015⁵

2015 yılında 13. İstanbul Onur Yürüyüşünün her zaman ki 28 Haziran 2015 günü saat 17'de İstiklal Caddesinde gerçekleşeceği İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesi tarafından duyurulmuştur. Yürüyüşten 1 hafta önce ise 6. Trans Onur Yürüyüşü, 22 Haziran 2015 günü yine İstiklal Caddesinde sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilmiştir. 28 Haziran günü daha Onur Yürüyüşü başlamadan önce İstiklal Caddesi ve çevresinde polis tarafından geniş güvenlik önlemleri alınmış, yürüyüş için toplanmaya çalışan on binlerce kişiye biber gazları ve TOMA'yla müdahale edilmiştir. İstanbul Valiliği tarafından yürüyüşün "Ramazan ayı dolayısıyla insanların hassasiyetine dokunduğu" gerekçesiyle yasaklandığı bilgisi Onur Haftası Komitesine iletilmiştir. Bunun üzerine yürüyüşe katılmak ve desteklemek için orada bulunan HDP ve CHP'li milletvekillerinin Valilik'le görüşmesi ise olumsuz sonuçlanmış ve yürüyüş yapılamamıştır.⁶ Yürüyüş daha başlayamadan gazeteciler Kaos GL editörü Yıldız Tar ve Bianet editörü Çiçek Tahaoğlu polis tarafından gözaltına alındıktan sonra resmi işlem yapılmaksızın polis aracından serbest bırakılmıştır. Gün boyu süren saldırı sonrası 1 kişi polisin attığı plastik mermiyle sağ gözünden yaralanarak gözünü kaybetme riskiyle, çok sayıda LGBTİ+'da tüm gün süren polis şiddetiyle birlikte sivil görünümlü grupların da şiddetiyle karşı karşıya kalmıştır.⁷

5 <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusursquonde-saat-saat-ne-oldu>

6 <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusursquone-polis-saldirisi-ve-lgbti-direnisi>

7 <https://kaosgl.org/haber/vali-yarali-yok-dedi-sinan-tek-gozunu-kaybedebilir>

a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç:

Herhangi bir idari başvuru/dava süreci yürütülmemiştir.

b. Kamu görevlileri ve katılımcılara ilişkin cezai süreçler

i. Polis memurlarına ilişkin suç duyurusu

LGBTİ+ örgütleri SPoD, KaosGL, Lambdaistanbul ve Kırmızı Şemsiye tarafından 2015 yılı Onur Yürüyüşü'ne polis saldırısının ardından Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü görevlilerinin yargılanmasına ilişkin suç duyurusunda bulunulmuştur. Suç duyurusu sonrası Savcılık tarafından kişilerin kamu görevlisi olması sebebiyle Valilik'ten soruşturma izni istenmiş ve İstanbul Valiliği, yürüyüşe saldıran polislerin soruşturulmasına izin vermemiştir. Valilik, Onur Yürüyüşü'nün "yasaklı" olduğunu belirterek tüm gün süren polis saldırısının "yasal sınırlar içerisinde" kaldığını savunmuş, LGBTİ örgütlerinin sunduğu delillere ve basında yer alan görüntülere rağmen, "polislerin görevlerini kötüye kullandıklarına dair herhangi bir bilgi, belge ve görüntü kaydı" olmadığını öne sürmüştür.⁸ Savcılık tarafından suç duyurusu hakkında "ölçülülük sınırları dâhilinde meşru savunma hakkını kullanıldığı" iddiasıyla kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiştir.⁹

ii. İçişleri Bakanı, İstanbul Valisi ve İstanbul İl Emniyet Müdürü hakkında suç duyurusu

İlk defa yasaklanan ve göstericilerin yoğun şekilde polis saldırısına maruz bırakıldığı 13. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü sonrası SPoD, KaosGL, Lambdaistanbul ve Kırmızı Şemsiye dernekleri tarafından aynı zamanda dönemin İçişleri Bakanı Sebahattin Öztürk, İstanbul Valisi Vasip Şahin ve İstanbul İl Emniyet Müdürü Selami Altınok hakkında da suç duyurusunda bulunulmuştur. Suç duyurusu sonrası Savcılık tarafından haklarında

⁸ <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusursquone-saldiran-polislere-sorusturma-izni-cikmadi>

⁹ <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusursquone-saldiriya-iliskin-takipsizlik-kararina-iritaz-da-reddedildi>

suç duyurusunda bulunulan kişiler kamu görevlisi olduğundan İstanbul Valiliğinden soruşturmanın devamı için izin istenmiş ve İstanbul Valiliği 6.11.2015 tarihinde soruşturma izni verilmemesine karar vermiştir. Anılan karara karşı açılan iptal davası İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin 24.02.2016 tarihli kararıyla reddedilmiştir. Başsavcılık ise soruşturma izni verilmediği gerekçesiyle 11.05.2016 tarihinde soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar vermiştir. Anılan karara dernekler tarafından yapılan itiraz da reddedilerek karar kesinleşmiştir.

Kesin karara karşı Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği tarafından 12.08.2016 tarihinde Anayasa Mahkemesine toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlali iddiasıyla bireysel başvuruda bulunulmuştur. Anayasa Mahkemesi tarafından 2016/14547 başvuru numarası ve 28.12.2021 tarihli kararlar iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olduğu sebebiyle başvurunun kabul edilemez bulunmasına karar verilmiştir. Karara karşı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gidilip gidilmediği bilinmemektedir.¹⁰

iii. Şaban'la Recep'in aşkı: Türk Ceza Kanunu 216 madde (Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşışılama)

Yürüyüşte açılan "Şaban'la Recep'in aşkına Ramazan engel olamaz" pankartını taşıyan üç kişi hakkında bir kısım avukat tarafından "Pankartı gördüm, nefretle doldum, bir şeyler yapasım geldi" şeklinde yapılan şikâyetler sonrası Savcılık tarafından "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşışılama" (TCK 216) suçlamasıyla dava açılmıştır.¹¹ Dava sırasında müdahillik taleplerin de de bulunulan şikâyetçilerin bu talepleri reddedilmiştir.¹² İstanbul 33. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davada pankartı taşıyanlar hakkında üzerlerine yüklenen fiilin kanunda suç olmadığına hükmedilerek beraat kararı verilmiştir.¹³

¹⁰ Anayasa Mahkemesi 2016/14547 Numaralı kararı

¹¹ <https://kaosgl.org/haber/askin-neresi-hakaret>

¹² <https://kaosgl.org/haber/lsquosabanla-receprsquo-in-askirsquo-davasinda-bilirkisi-talebi-reddedildi>

¹³ <https://kaosgl.org/haber/sabanrsquola-receprsquo-in-aski-beraat-etti>

3 14. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2016

2016 yılında İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesi tarafından yürüyüşün 26 Haziran tarihinde yapılacağı duyurulmuştur. Ardından 17 Haziran'da İstanbul Valiliği internet sitesinden yapılan basın duyurusuyla hem Onur Yürüyüşünün hem de Trans Onur Yürüyüşünün yasaklandığı duyurulmuştur. Yasağın gerekçesi ise “vatandaşlarımızın güvenliği ve kamu düzeni gözetilerek anılan günlerde bu yönde bir toplantı ve gösteri yürüyüşü tertip edilmesine izin verilmeyecektir. Bu tür etkinliklerin nerelerde yapılabileceği de, yasa gereği önceden ilan edilmiştir.” şeklindedir.¹⁴ Basın duyurusunun lafzından ve Valilikle yapılan şifahi görüşmelerden anlaşılan, Taksim'in Valilik tarafından belirtilen miting alanları olmaması sebebiyle yürüyüşe izin verilmediğidir.

26 Haziran'da gerçekleşmesi planlanan 14. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nün İstanbul Valiliği tarafından yasaklanması kararına karşı Onur Haftası komitesitarafından idare mahkemesine açılan iptal davasında yürütmeyi durdurma kararının verilmemesi üzerine Taksim Tünel'in önünde basın açıklaması yapma talebinde bulunulmuş ancak bu talep de Valilik tarafından 'uygun görülmediği' için basın açıklamasına da izin verilmemiştir. Bunun üzerine, İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesi, “Dağılıyoruz” temasıyla “26 Haziran Pazar günü, İstiklal Caddesi'nin her köşesine dağılıyoruz. “Hayatı 'normal' akışına döndürmek” için Pazar günü Beyoğlu'nun her sokağında, her caddesinde birbirimize kavuşuyoruz.” Çağrısında bulunmuştur.

Yürüyüş günü sonunda toplam 19 kişi 2911 sayılı Kanuna Muhalefet iddiasıyla gözaltına alınmıştır. Avrupa Parlamentosu üyesi T. Reintke ve Alman Milletvekili V. Beck de İstiklal Caddesinde kısa süreli olarak gözaltı işlemi yapıldıktan sonra resmi bir işlem yapılmaksızın serbest bırakılmıştır.

14 <http://www.istanbul.gov.tr/basin-duyurusu-17062016>

a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç

Kaos GL Derneği tarafından İstanbul Valiliği'nin yasaklama kararına karşı yürütmenin durdurulması talepli iptal davası açılmış olup İstanbul 4. İdare Mahkemesi tarafından yürütmenin durdurulması isteminin reddine yürüyüş gününden sonra karar verilmiştir. Karara karşı yapılan itiraz da İstanbul Bölge İdare Mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Ardından dava esasa ilişkin olarak da reddedilmiştir.¹⁵ Anılan Kararlara ilişkin Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yapılmadığı bilgisi edinilmiştir.

b. 2911 sayılı Kanuna Muhalefet davası

Yürüyüş günü gözaltına alınan 19 kişi hakkında 2911 sayılı Kanuna Muhalefet iddiasıyla açılan ceza davasında 19 kişinin tamamı hakkında beraat kararı verilmiştir.¹⁶

c. 7. Trans Onur Yürüyüşü ve 2911 sayılı Kanuna Muhalefet davası

7. Trans Onur Yürüyüşü öncesi Alperen Ocakları tarafından yürüyüşe yönelik tehdit ve nefret gösterme kampanyası başlatılmış ve İstanbul Valiliği tarafından 17 Haziran'da yapılan açıklamayla da yürüyüşe izin verilmeyeceği duyurulmuştur.¹⁷ Yürüyüş günü saat 16 itibarıyla Tünel Meydanında gazeteciler dahil kimsenin durmasına izin verilmeyerek müdahaleye başlanmış, tüm gün boyunca en az 11 kişi gözaltına alınmıştır. Gözaltılar aynı gün içerisinde serbest bırakılmıştır.¹⁸

Gözaltına alınan kişilere 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na Muhalefetten iddiasıyla açılan davanın görülen 17 Haziran

¹⁵ <https://kaosgl.org/haber/yargi-onur-yuruyusursuone-yasagi-savunmaya-devam-ediyor>

¹⁶ <https://kaosgl.org/haber/akp-nin-istanbul-onur-yuruyusu-karnesi-8-yasak-en-az-103-gozalti-1>

¹⁷ <https://kaosgl.org/haber/istanbul-valiligi-Isquoonur-yuruyuslerine-izin-verilmeyeceksquo>

¹⁸ <https://m.bianet.org/bianet/lgbti/187934-trans-onur-yuruyusu-basin-aciklamasi-harbiye-de-yapildi>

2017 tarihli üçüncü duruşmasında bütün sanıklar hakkında beraat kararı verilmiştir.¹⁹

Yürüyüş günü yaşanan hak ihlallerine ilişkin SPoD, KaosGL, LİSTAG ve Pembe Hayat tarafından hazırlanan ve gazeteci Yıldız Tar tarafından kaleme alınan raporda bütün gün yaşanan hak ihlalleri detaylıca anlatılmaktadır.²⁰ Raporun sonuç kısmı şu şekildedir;

“Raporda yer alan verilerden de anlaşılacağı üzere 19 Haziran 2016’da LGBTİ yurttaşların anayasal hakları engellenmiştir.

“Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı” İstanbul Valiliği tarafından gasp edilmiş, İstanbul Emniyet Müdürlüğü’ne bağlı binlerce polis yürüyüşe katılmak isteyen kişilerin yaşam hakkını ihlal etmiş, homofobik ve transfobik nefret söyleminde bulunmuş, eşitlik ve özgürlük için sokağa çıkan homofobi ve transfobi karşıtlarını taciz etmiştir. Sivil görünümlü transfobik grupların saldırılarına ise sessiz kalmıştır. Her ne kadar saldırı için orada bulunan gruplardan bazılarını gözaltına alsada birçok vakada grupların LGBTİ’lere saldırılarını izlemekle yetinmiştir.

“Basına yansıyan fotoğraflardan da görülebileceği üzere polis uluslararası sözleşmeleri ve Türkiye Cumhuriyeti anayasasını ihlal etmiş, orantısız bir şiddetle yürüyüşe saldırmıştır.

“LGBTİ’lerin insan haklarını savunan dernekler olarak LGBTİ’lerin temel haklara erişiminin engellendiği, nefret suçlarının LGBTİ’leri hedef aldığı ülkemizde Trans Onur Yürüyüşü’nün engellenmesini ve polis saldırısını demokrasi ve insan haklarına aykırı buluyoruz.

19 <https://kaosgl.org/haber/trans-onur-yuruyusu-davasinda-beraat>

20 <https://kaosgldernegi.org/images/library/2016transonuryuruyusugozlemraporu.pdf>

Sorumluların cezalandırılması için hukuki süreci takip edeceğimizi duyururuz. Yetkilileri 26 Haziran'da yapılacak LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nde benzer manzaralarla karşılaşmamak adına sorumlu davranmaya ve görevlerini yerine getirerek yürüyüşün güvenliğini sağlamaya davet ediyoruz.”

”

7. Trans Onur Yürüyüşünü engellemek için toplanan iki ayrı karşıt grup ise nefret söylemi içeren sloganlar atıp tekbir getirerek katılımcılara saldırmıştır. Saldıran gruptan 15 kişi kimlik tespit işlemi yapıldıktan sonra herhangi bir işlem yapılmaksızın serbest bırakılmıştır.

d. Onur Yürüyüşünü tehdite iyi hal indirimi

18 Eylül 2022'de düzenlenen RTÜK destekli nefret yürüyüşü 'Büyük Aile Buluşması'nın da düzenleyicilerinden eski Alperen Ocakları İstanbul İl Başkanı Kürşat Mican, 2016 yılında İstanbul LGBTİ+ ve Trans Onur Yürüyüşlerini tehdit ederek “halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve halkın bir kesimini sosyal sınıf din mezhep cinsiyet, bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılama” suçundan İstanbul Anadolu 44. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 6 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanmıştır. Mican, halkın bir kesimini cinsiyet farklılığına dayanarak aşağılama suçundan “iyi hal” gerekçesiyle 4 bin lira adli para cezasına çarptırılmıştır.²¹

21 <https://kaosgl.org/haber/lgbtirsquolari-tehdide-Isquooyi-halrsquo-indirimi>

**EVÎN
RÊXISTINÊ!**

**GENEL
AHLAK-
SIZ!**

4 15. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2017

2017 yılında ise İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesi tarafından yürüyüşün 25 Haziran tarihinde yapılacağı duyurulmuş ve yine Yürüyüşten bir gün önce İstanbul Valiliği internet sitesinde yer alan basın duyurusuyla yürüyüşün yasaklanmıştır. Bu defa yasaklamanın gerekçesi “Söz konusu yürüyüş için çağrı yapılan Taksim Meydanı ve çevresi Valiliğimizce ilan edilen toplantı ve gösteri yürüyüşü alanları arasında bulunmamaktadır. Ayrıca Valiliğimize 2911 sayılı kanun hükümleri uyarınca usulüne uygun bir başvuru yapılmamıştır. Bu arada yine sosyal medya platformlarında bu çağrıya karşı toplumun farklı kesimlerinden çok ciddi tepki gösterildiği görülmektedir.” şeklindedir.²² Yine bu sene de Taksim’in toplantı ve gösteri yürüyüşü alanları arasında bulunmadığı belirtilmiş ve toplumun farklı kesimlerince Onur Yürüyüşlerine çok ciddi tepki gösterildiği iddia edilmiştir.

Yürüyüş günü Taksim ve çevresinde alınan yoğun güvenlik önlemleri sonucu göstericilere biber gazı, TOMA ve plastik mermilerle müdahale edilmiştir. Polis günün erken saatlerinde İstiklal Caddesi’ni kapatmış ve gün boyunca üzerinde gökkuşağı taşıyan veya yürüyüşe katılacağını düşündüğü kişilerin Caddeye girmesine izin vermemiş ve keyfi bir şekilde geçiş sağlamıştır. Bütün saldırılara rağmen Beyoğlu’nun çeşitli yerlerinde gün boyu eylemler yapılmıştır.

İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası’na hukuki destek veren 4 avukat da hukuka aykırı olarak gözaltına alınmış ve yaklaşık bir saat süren gözaltının ardından resmi işlem yapılmaksızın serbest bırakılmıştır.

Gün boyu süren müdahalede aralarında 4 avukat ve gazetecinin de bulunduğu toplam 29 kişi gözaltına alınmış, gözaltılar aynı gece serbest bırakılmıştır. Yine saldırgan ve karşıt gruplardan da toplam 27 kişi kimlik

22 <http://www.istanbul.gov.tr/basin-duyurusu-24-06-2017-40>

tespitlerinin ardından serbest bırakılmıştır.²³

a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç

Herhangi bir idari dava/ başvuru süreci yürütülmemiştir.

b. 2911 sayılı Kanuna Muhalefet davası

15. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü günü gözaltına alınan 24 kişinin 2911 sayılı Kanuna Muhalefet suçlamasıyla İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesine yapılan yargılama herkesin 7 Mayıs 2019'da beraat etmesiyle sonuçlanmıştır.

c. 8. Trans Onur Yürüyüşü

2 Temmuz 2017'de yapılması planlanan 8. Trans Onur Yürüyüşü öncesinde Taksim ve İstiklal Caddesi'ne girişler polis tarafından kapatılarak geniş güvenlik önlemleri alınmıştır.²⁴ Polis tarafından yapılan hukuka aykırı müdahale sonrası yapılamazken, basın açıklaması Pangaltı'da yapılabilmektedir. Basın açıklaması sonrası Harbiye'ye doğru yürüyen aktivistlerden toplam 7 kişi gözaltına alınmıştır.²⁵

d. Haksız gözaltı tazminatı

2911 sayılı Kanuna Muhalefet suçuyla yargılanan aktivist hakkında 7 Mayıs 2019'da beraat kararı verilmiş ve bu karar kesinleşmiştir. Ardından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu 141. Madde gereğince Maliye Hazinesine karşı açılmış ve haksız gözaltı tazminatı talep edilmiştir. Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından manevi tazminat talebi kısmen kabul edilerek 600 TL tazminat ödenmesine karar verilmiştir.²⁶

23 <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusursquonden-notlar-lsqquodurur-ayolrsquo>

24 <https://sendika.org/2017/07/8-trans-onur-yuruyusune-polis-saldirisi-430665>

25 <https://www.birgun.net/haber/8-trans-onur-yuruyusu-engel-tanimadi-167805>

26 <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusu-nde-gozaltina-alinan-aktivist-tazminat-davasini-kazandi>

5 16. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2018

2018 yılında Onur Yürüyüşü için uzun yıllardır Valilik tarafından üretilen bahanelerden biri olan “toplumsal hassasiyetler” gözetilerek Ramazan ayının bitmesi beklenmiş ve yürüyüş tarihi 1 Temmuz olarak açıklanmıştır. Yürüyüş öncesinde Taksim ve İstiklal Caddesi'ne çıkan yollar kapatılmış geniş güvenlik tedbirleri alınarak, gün boyunca keyfi arama yapılmıştır. Mis Sokak'ta yapılan basın açıklamasının ardından İstiklal Caddesi'nde yürüyüş yapmak isteyen kitleye polis biber gazı ve plastik mermi ile müdahale etmiş, toplam 11 kişi gözaltına alınmıştır.²⁷

a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç

Herhangi bir idari dava/başvuru yapılmamıştır.

b. Katılımcılara karşı cezai süreçler

Gözaltına alınan 6 kişi hakkında 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefetin yanı sıra “görevi yaptırmamak için direnme” ve “trafik güvenliğini tehlikeye sokma” iddiaları ile İstanbul 12. Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır.²⁸ Karar duruşmasında 4 kişinin beraat ettiği davada bir kişi kamu görevlisine karşı direndiği iddia edilerek 5 ay, bir kişi de trafik güvenliğini tehlikeye soktuğu gerekçesiyle 2 ay 15 gün ceza almış, iki kararda da hükmün açıklanması geriye bırakılmıştır.

27 <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-44675781>

28 <https://kaosgl.org/haber/2018-onur-yuruyusu-davasi-polis-gorevi-kotuye-kullandi-darp-etti-dava-hukuksuz>

YASAK
NE
AYOL

6 17. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2019

İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesi tarafından 17. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nün 30 Haziran'da İstiklal Caddesinde gerçekleştirilmesine yönelik İstanbul Vali Yardımcısı ile yapılan görüşme sonrası "Taksim'de hiçbir gösteriye izin verilmediği gerekçesiyle" başvurunun reddedildiği duyurulmuştur. Vali yardımcısının İstanbul'da gerçekleşecek tüm açık alan eylemleri için "toplumsal tereddütlü grup" oldukları gerekçesiyle LGBTİ+'ların yürüyüşüne sıcak bakılmadığını beyan ettiği belirtilmiştir. Komite tarafından aynı zamanda yürüyüşün Bakırköy Pazar Alanında yapılması için de Valiliğe dilekçe verilmiştir.

Yürüyüşün yapılacağı gün yine önceki yıllarda olduğu gibi İstiklal Caddesi'ne çıkışlar kapatılarak, güvenlik güçlerinin keyfi bir şekilde "LGBTİ+ olarak düşündüğü kişilere" kimlik kontrolü yaptığı gözlemlenmiştir.

Yürüyüş için İstiklal Caddesinde toplanan yaklaşık 3 bin kişi, Onur Haftası Komitesinin polisle yaptığı görüşme sonrası Mis Sokak'a yönlendirilmiş ve basın açıklamasının burada yapılacağı duyurulmuştur. Mis Sokak'ta yapılan basın açıklamasının ardından Onur Haftası Komitesi'nin "Mis Sokak'tan ayrılıyor ve Taksim'de her sokağa dağılıyoruz. Sokaklarda dans etmeye ve eğlenmeye devam ediyoruz!" çağırısı sonrasında dağılan kitleye, güvenlik güçleri biber gazı, kalkan ve polis köpekleri ile müdahale etmiştir. Farklı noktalarda basın açıklaması yapılması üzerine güvenlik güçlerinin müdahalesi devam etmiş ve en az 5 kişi gözaltına alınmıştır. Ancak diğer yıllardan farklı olarak bu yıl gözaltına alınan kimseye dava açılmamıştır.

a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç

2019 yılında Onur Yürüyüşünün Bakırköy Pazar Alanında yapılmasına izin verilmesi talebiyle Onur Haftası Komitesi tarafından İstanbul Valiliğine başvuruda bulunulmuş, Valilik tarafından “il sınırları içerisinde provokatif eylem ve olayların meydana gelebileceği, açık yer toplantısına katılacaklar dahil olmak üzere, halkın huzur ve güvenliğinin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, genel sağlığın ve genel ahlakın, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, olası şiddet ve terör örgütü olaylarının önlenmesi, provokatif eylem ve olayların yaşanmaması için söz konusu açık yer toplantısının düzenlenmesi uygun görülmemek” yasaklama kararı verilmiştir.

Yasaklama kararına karşı SPOD ve İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesi tarafından açılan yürütmenin durdurulması talepli iptal davası 27 Kasım 2019’da İstanbul 9. İdare Mahkemesi tarafından “milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla, yasal yetki çerçevesinde ve hakkın özü korunarak sınırlandırılabilmesi mümkün olduğundan, sınırlı bir süre için ve kamu güvenliği esas alınarak tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı” gerekçesiyle reddedilmiştir. İtiraz üzerine dosyayı inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi 7 Ekim 2020’de aşağıdaki gerekçeyle itirazı kabul ederek yasaklama kararının hukuka aykırı olduğuna ve iptaline kesin olarak karar vermiştir.²⁹

“Bu haliyle, davalı idare tarafından suç işleneceğine dair açık, somut ve yakın bir tehlike ortaya konulmadan, toplantıyı ve gösteri yürüyüşünü düzenlemek isteyenlerin savundukları ve başkalarına duyurmak istedikleri ortak fikirlerine karşıt olanların kimi soyut yakınmaların ve olası tepkilerin eyleme dönüşeceği varsayımına

²⁹ <https://kaosgl.org/haber/mahkeme-2019-istanbul-onur-yuruyusu-icin-bakirkoy-yasagini-iptal-etti>

dayanılarak, davacının düzenlemek istediği toplantı ve gösteri yürüyüşünün yasaklanıp, bu hakkını kullanmasının engellenmesi hukuka aykırıdır.”

b. Queer Olympix etkinliklerinin yasaklanması ve hukuki süreç

Türkiye'nin ilk kuir olimpiyatları olan ve LGBTİ+ futbol takımı Atletik Dildoa tarafından 2017'den bu yana düzenlenen Queer Olympix etkinlikleri, LGBTİ+ ve spor aktivistlerinin bir araya geldiği, çeşitli spor müsabakaları ve etkinliklerin düzenlendiği bir hafta olarak İstanbul'da gerçekleştirilmektedir..

2019'da3.sü yapılması planlanan ve 23 Ağustos günü Heybeliada'da başlayan Queer Olympix spor müsabakaları, 24 Ağustos sabahı Kalamış Parkı'nda organizatörlere tebliğ edilen Kadıköy Kaymakamlığı kararıyla yasaklandı. Yasak kararının gerekçesi ise “Yapılmak istenen etkinliğe katılacak olan grup ve şahıslara yönelik olarak; toplumsal duyarlılıklar nedeniyle oluşabilecek provakasyonlara karşı tedbir amaçlı; 2911 sayılı yasanın 17. Maddesine istinaden “kamu düzeni, suç işlenmesinin önlemek, genel sağlığı ve genel ahlakın korunması” olarak açıklanmıştır.³⁰

SPoD ve Queer Olympix ekipleri yasaklama kararının ilgili kanunlara, Anayasa'ya, AİHM içtihatlarına ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğunu; idarenin gerekçesinin ise afaki ve keyfi olduğunu altını çizerek yasaklama kararına karşı iptal davası açtı. SPoD'un kampanya olarak yürüttüğü dava dava 14.05.2020'de karara çıktı. İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nce etkinliklerin yasaklanması kararının dayanağını ortaya koyan somut bilgi ve belgelerin Kaymakamlıkça dosyaya sunulmadığı görüldüğünden, anılan etkinliğin yasaklanmasına ilişkin işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmış ve yasaklama kararı iptal edilmiştir.³¹

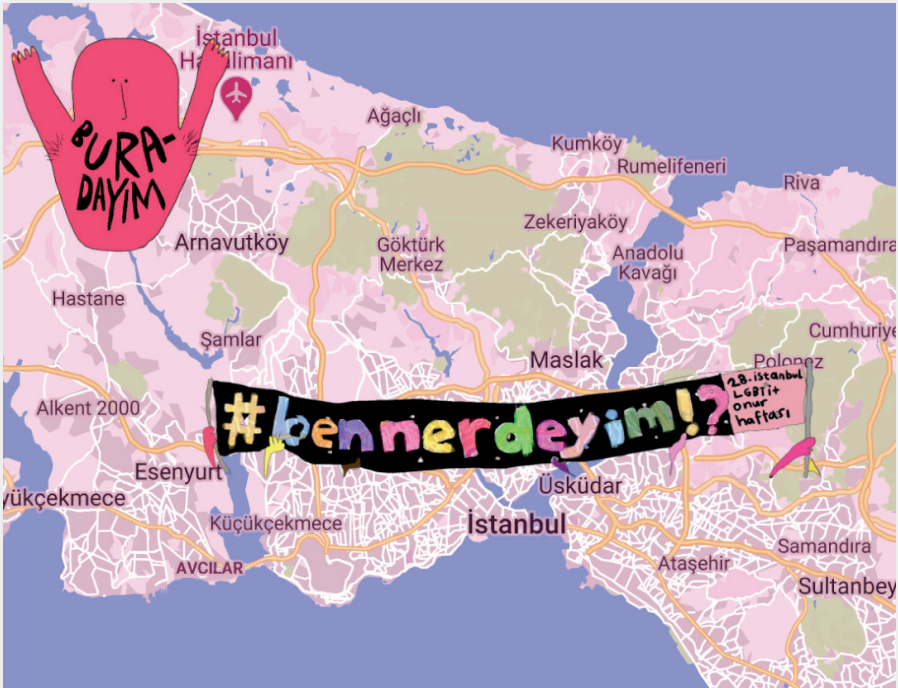
30 <https://kaosgl.org/haber/emniyet-mudurlugu-istedi-kadikoy-kaymakamligi-queer-olympix-i-yasakladi>

31 <https://spod.org.tr/spod-ve-queer-olympix-kadikoy-kaymakamligina-karsi-actiklari-davayi-kazandi>

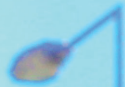

7 18. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2020

Covid-19 pandemisi sebebiyle 18.İstanbul LGBTİ +Onur Yürüyüşü ve 28. LGBTİ+ Onur Haftası etkinlikleri çevrimiçi olarak düzenlenmiştir. Her ne kadar 2020 yılında yürüyüş gerçekleşemese de polis LGBTİ+'ları taciz etmekten geri durmamıştır. Çevrimiçi yürüyüşün olduğu akşam Mis Sokak'ta bir araya gelen ve şarkı dinleyip eğlenen bir grup LGBTİ+, polisin sokağı araçlarla kapatması sonucu dar bir alana sıkışmış ve polis tarafından akşam saatlerinde gözaltına alınmakla tehdit edilerek dağıtılmışlardır.

İSTANBUL
SÖZLEŞMESİ
YASA TIR

8 19. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2021

Covid-19 pandemi kısıtlamalarının azalmasıyla birlikte 19.İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü için Onur Haftası Komitesince İstanbul Valiliğine 26 Haziran 2021 Cumartesi günü Maltepe Miting Alanında yürüyüşün gerçekleştirilmesi talebiyle başvurulmuştur. Valilik tarafından 23.06.2021 tarihli cevapla “il sınırlarımız içerisinde provokatif eylem ve olayların meydana gelebileceği, açık yer toplantısına katılacaklarda dahil olmak üzere halkın huzur ve güvenliğinin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, genel sağlığın ve genel ahlakın, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, olası şiddet ve terör olaylarının önlenmesi, provokatif eylem ve olayların yaşanmaması için” talebin uygun görülmediği belirtilmiştir.³² Bu gelişme üzerine Onur Haftası Komitesi tarafından LGBTİ+'lara 26 Haziran 2021 saat 17:00'de Taksim'de buluşma çağrısı yapılmıştır.

Beyoğlu Kaymakamlığı ise yapılan bu çağrı sonrası “26/06/2021 Cumartesi günü 17:00'da idaremiz Taksim Meydanı'nda yapılacağı duyurulan toplantı, yürüyüş, basın açıklaması, oturma eylemi, stant açma, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi vb. eylemi/etkinliklerin ayrıca Beyoğlu İlçesi sınırları içerisinde aynı konunun devamı niteliğinde gerçekleştirilmek istenen etkinliklere devletin ilkesi ve bölünmez bütünlüğüne, anayasal düzene, genel sağlığa ve genel ahlaka aykırı olabileceği veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla” yasaklamıştır.³³

32 <https://m.bianet.org/bianet/lgbti/246257-19-istanbul-lgbti-onur-yuruyusu-yasaklandi>
33 <https://kaosgl.org/haber/beyoglu-kaymakamligi-ndan-lgbti-onur-yuruyusu-gunu-eylem-yasagi>

Yapılan çağrı sonrası toplanan kalabalığa karşı saat 14:00'da Mis Sokak'ta ilk polis saldırısı ve gözaltı yaşanmış olup gün boyu Beyoğlu'nun çeşitli yerlerinde gözaltılar ve saldırılar devam etmiştir.. Aralarında AFP muhabiri Bülent Kılıç'ın da bulunduğu en az 2'si çocuk 42 kişi 2911 sayılı Kanuna Muhalefet suçlamasıyla gözaltına alınmış ve aynı gece serbest bırakılmıştır.³⁴

a. Maçka Parkındaki piknik yasağı

29. Onur Haftası etkinlikleri kapsamında 22 Haziran günü Heybeliada'da yapılması planlanan vegan piknik ve berber atölyesi etkinliğin yapılacağı mekâna Adalar Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan şifahi bilgilendirme ve baskılar sonucu 25 Haziran gününe ve Maçka Parkına alınmıştır. Ancak 22 Haziran günü Şişli Kaymakamlığı tarafından Onur Haftası Komite'sine tebliğ edilen karara göre Maçka Parkı sınırları içerisinde 22.06.2021 gününden itibaren 30 (otuz) gün süreyle "milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununun 17. Maddesi, 5442 sayılı il idaresi kanununun 32/b maddesi gereği, yapılacak olan basın açıklaması, oturma eylemi, uzun süreli bekleme, sendikal faaliyetler provokatif eylem olabileceği" gerekçesiyle yasaklanmıştır.³⁵

Hukuka aykırı yasaklama kararı sonrası Maçka Parkına girişler polisler tarafından engellenmeye çalışılmış, gökkuşağı içeren bayraklar, maskeler, çantalar vs. parka alınmamıştır. 16:00 – 19:00 arasında yapılması planlanan etkinliklere ilişkin 15:30'da Park içinde ve dışında ciddi bir polis sayısı ve denetimi başlamıştır. İçerideki gökkuşağı bayrakları zorla toplanmış, sosyal mesafe kurallarının ihlal edildiği iddiasıyla katılımcılar rahatsız edilmiştir. 18:30 itibariyle polisin şiddetine ve taciz uyarılarına karşı gelmeyip sosyal mesafe kurallarına da uyan LGBTİ+'lara karşı polis parkı tamamen terk etmelerini söyleyerek saldırmaya başlamıştır. Polis saldırısı sonucu avukatlar yaralanmış, 1 kişinin kolunun kırılmasına sebep olunmuş, 1 kişi dövülerek gözaltına alınmıştır.³⁶

34 <https://kaosgl.org/haber/polisleri-as-da-gel-kurbanin-olam-onur-yuruyusu-her-yerdeydi>

35 <https://kaosgl.org/haber/sisli-kaymakamligi-ndan-lgbti-lara-30-gun-yasak>

36 <https://kaosgl.org/haber/29-istanbul-lgbti-onur-haftasi-piknikyasaklanamadi>

b. Yasaklama kararına karşı hukuki süreçler

i. İstanbul Valiliğinin uygun görülmemeye cevabı ve Beyoğlu Kaymakamlığının yasaklama kararı

İstanbul Valiliği'nin Maltepe Miting Alanını uygun görmemesine ve Beyoğlu Kaymakamlığının ilçe sınırları içerisindeki yasaklama kararlarına karşılığı dava yoluna gidilmemiştir. Bunun en önemli sebeplerinden biri de siyasi baskılar nedeniyle davanın yargı tarafından reddedilmesi ve LGBTİ+'ların kamusal alanlardan men edilmesinin hukuk eliyle meşrulaştırılması ihtimalidir.

ii. Maçka Parkı yasağı

SPoD ve İstanbul Onur Haftası Komitesi tarafından Şişli Kaymakamlığı'nın Maçka Parkının yasaklanmasına ilişkin kararına karşı aynı gün açılan yürütmenin durdurulması talepli iptal davasında İstanbul 3. İdare Mahkemesi tarafından önce yürütmenin durdurulması talebi reddedilmiş ardından dava konusu idari işlemlerde

Yapılmak istenilen toplanma ve etkinliklerin 2911 sayılı kanun kapsamında ilçede ilan edilen toplantı ve yürüyüş güzergahlarından olmadığı ve bu nedenle yasaya aykırı biçimde gerçekleştirmek istenen etkinliğe yasa dışılık nedeni ile müdahalede bulunmak durumunda kalacak kolluk kuvvetlerine karşı mukavemet suçunun işlenmesi olasılığının yüksek olduğundan kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkabileceği, ayrıca bahse konu etkinliği düzenleyen kişilerin açık kimlik bilgilerini içeren resmi bir başvurunun davalı idare nezdinde bulunmadığı,

kimlerin ne amaçla bu etkinliği düzenlediklerinin belli olmadığı, bu sebeple toplanmaların kontrolsüz olacağından örgütsel yapıdaki kişilerin yasa dışı eyleme dönüştürebileceği ve etkinlik ve toplantı yapılmak istenilen tarih itibariyle Dünya Sağlık Örgütü tarafından Pandemi (Salgın Hastalık) olarak ilan edilen Corona virüs (Covid 19) salgınının yaygın bir şekilde ülkemizde devam ettiği ve bu etkinlik ile toplantı sırasında hastalığın yayılma ihtimalinin bulunduğu, dolayısıyla söz konusu yasaklamanın Anayasamızda belirlenen ilkelere uygun olarak 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nda davalı idareye tanınan yetki çerçevesinde kamu düzeninin ile genel sağlığın korunması amacıyla tesis edildiği anlaşıldığından

Hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle 25 Mayıs 2022 günü davanın reddine karar verilmiştir. İdare Mahkemesi, dava konusu etkinliklerin piknik, yoga ve berberlik atölyesi olduğunu dahi göz önüne almamış ve kamuya açık Maçka Parkının sadece LGBTİ+'lara 30 gün boyunca yasaklanmasını hukuka uygun bulmuştur. Dava sürecinde Şişli Kaymakamlığı, Mahkeme tarafından sorulan idari işlemin gerekçesine dair herhangi bir soruya cevap vermemiş, savunma dilekçesi iletmemiştir. İlgili karara karşı istinaf kanun yoluna gidilmiş olup rapor tarihi itibariyle karar çıkmış değildir.

Dava açıldıktan sonra 24 Haziran 2021 günü Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri'nin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'e yaptığı açık çağrıda, LGBTİ+ haklarına dönük Türkiye'nin tutumu eleştirilmiş ve nefret suçları, yürüyüş ve etkinlik yasaklarının LGBTİ+'lara dönük suçları ve nefret söylemlerini arttırdığından bahsedilmiş olup dava dosyasına da ilgili mektup da sunulmuştur.³⁷

37 <https://go.coe.int/EPIDe>

c. Kamu görevlisine hakaret

Maçka Parkındaki saldırı sırasında dövülerek gözaltına alınan kişi hakkında aynı gün kendisine saldıran polis memuru tarafından yapılan şikâyet sonucu kamu görevlisine hakaret iddiasıyla soruşturma açılmıştır. İstanbul 44.Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen iddianame sonrası tanığın da sanığın da polis olduğu davada son duruşma 21 Şubat 2023'e ertelenmiştir.³⁸

d. 2911 sayılı Kanuna Muhalefet suçuyla açılan davalar

2015'ten bu yana en yüksek gözaltı sayısının yaşandığı yürüyüş olan 2021'de 2'si çocuk 39 kişi hakkında Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu tarafından düzenlenen ve polis tutanaklarından farksız iddianamelerle toplam 5 farklı dava açılmıştır.

i. Cihangir 3'lü

İstanbul 14. Asliye Ceza Mahkemesinde görülen davanın 31 Mart 2022 tarihli ilk duruşmasında 3 kişi hakkında

yasaklama kararı kapsamında yakalandıkları hususunun belirtildiği ancak anılan Yargıtay ilamındaki gibi sanıkların ihtar ve zor kullanmaya rağmen dağılmamakta ısrar ettiklerine dair bir hususun tutanağa geçmediği, suçun oluşabilmesi için ihtardan sonra kollukça yapılması gereken zor kullanmanın neticesinde sanıkların dağılmamakta ısrar etmeleri gerektiği ancak tutanakların içeriği incelendiğinde kollukça yapılan ihtardan sonra sanıkların yakalandıkları hususunun belirtildiği sanıkların zor

38 <https://kaosgl.org/haber/macka-davasinda-tanik-polis-de-sikayetci-polisi-yalanladi>

kullanma üzerine dağılmamakta ısrar ettiklerine dair bir hususun dosyaya yansımadağı, açıklanan nedenlerle sanıkların üzerine atılı suçun unsurları itibarıyla oluşmadığı kanaatine varılarak

Beraat kararı verilmiştir.³⁹

ii. Cihangir 8'li

İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesinde görülen davanın 8 Şubat 2022 tarihli üçüncü duruşmasında 8 kişi hakkında

Göstericilerin çevreye ve polisler'e yönelik herhangi bir şiddet eyleminin bulunduğuna, yolu kapattığına, çevreye ve eşyalara zarar verdiklerine dair bir tespit bulunmamakla insan hakları evrensel bildirgesi 20/1 ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 11.maddesi ile AİHM'nin 23/07/2013 tarihli 42606/05 başvuru sayılı kararında belirtildiği üzere kamu düzeni açısından tehlike arz etmeyen şiddet içerikli davranışlarda bulunmayan barışçıl eylemlere karşı belli bir derecede hoşgörü gösterilmesinin gerektiği belirtilmekle Anayasanın 90. maddesi de dikkate alınarak sanıkların şiddet içeriği tespit edilemeyen gösterileri nedeniyle yüklenen eylemlerin suç suç oluşturmayacağı anlaşılmakla

Beraat kararı verilmiştir.⁴⁰

39 <https://kaosgl.org/haber/istanbul-onur-yuruyusu-davaları-cihangir-de-gozaltına-alınan-uc-kisiye-ilk-durumada-beraat>

40 <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusu-lgbtq-meclisleri-davasinda-beraat>

iii. Cihangir 2'li (Çocuk)

İstanbul 4. Çocuk Mahkemesinde görülen davanın 10 Mayıs 2022 tarihli ilk duruşmasında çocuklar hakkında

SSÇ'lerin savunmaları dikkate alındığında toplantıya katıldıklarına dair ve şiddet eğiliminde bulduklarına dair dosyada herhangi bir delil bulunmadığı anlaşıldığından şüpheden sanık yararlanır ilkesi gereğince

Beraatlerine karar verilmiştir.⁴¹

iv. Cihangir 7'li

İstanbul 18. Asliye Ceza Mahkemesinde görülen davada yargılamanın 21 Eylül 2022 tarihli son duruşmasında da karar verilmemiş olup bir sonraki duruşma 13 Ocak 2023 tarihine ertelenmiştir.⁴²

v. Mis 19

Yürüyüş günü daha Beyoğlu Kaymakamlığının hukuka aykırı yasaklama kararı dahi yürürlükte değilken saat 15 civarı polis saldırısıyla Mis Sokak'tan gözaltına alınan 19 kişi hakkında İstanbul 60. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından yapılan yargılamayı TİP, Kaos GL, SPoD, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA) ve Uluslararası Af Örgütü takip etmiştir. Yargılama devam etmekte olup bir sonraki duruşma 23 Aralık 2022 tarihine ertelenmiştir.⁴³

⁴¹ <https://kaosgl.org/haber/istanbul-onur-yuruyusu-nde-gozaltina-alinan-2-cocuk-beraat-etti>

⁴² <https://kaosgl.org/haber/2021-onur-yuruyusu-1-cihangir-davasinda-goruntuler-bilirkisiye-gonderilecek>

⁴³ <https://kaosgl.org/haber/19-kisinin-yargilandigi-istanbul-onur-yuruyusu-davasi-23-aralik-a-ertelendi-yargilanan-19-kisi-iddianame-3-paragraf>

biz
direndikçe
sen
ÇILDIR

Kendimi
Slogan
Allah

9 20. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR YÜRÜYÜŞÜ – 2022

2022 yılı kamu görevlilerin her fırsatta LGBTİ+'lara karşı nefret söylemlerinde bulunmaktan geri durmadığı bir yıl olmasının yanında İstanbul Sözleşmesinden bir gecede "eşcinselliği meşrulaştırdığı" gerekçesiyle çıkılması kararıyla birlikte hak ihlalleriyle dolu bir yıl oldu ve olmaya devam ediyor.

2022 yılında LGBTİ+ Onur Yürüyüşleri Türkiye genelinde 20 Mayıs'ta Boğaziçi'nde başlayıp 5 Temmuz'da Ankara'da bitti. 45 gün boyunca toplam 10 farklı yasaklama kararı sonucu 582 kişi gözaltına alındı.⁴⁴ İstanbul'daki etkinliklerde 373 kişi 20. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşünde, 70 kişi 9. Boğaziçi Onur Yürüyüşünde, 26 kişi İstanbul Üniversitesi Eşitlik Kulübü Pikniğinde, 11 kişi de Yeldeğirmenindeki basın açıklamasında gözaltına alındı. 2015'ten 2021'e İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşlerinde yaklaşık 120 kişi gözaltına alınmış neredeyse hepsi yargılamaz sonucu beraat etmişken 45 günde yaklaşık 480 kişinin gözaltına alınması LGBTİ+'lara karşı adı konmamış bir savaş politikasının varlığına işaretler.

İstanbul dışında Ankara, İzmir, Eskişehir, Çanakkale, Gaziantep, Datça LGBTİ+ Onur Haftaları ve Yürüyüşleri de çeşitli idareler tarafından yasaklanmış, etkinlikler engellenmiş, kimi zaman Valilik kimi zaman da devlet destekli nefret grupları tarafından LGBTİ+'lar tehdit edilmiş ve linç girişimleri yaşanmıştır. Türkiye'nin bir ucundan diğerine LGBTİ+'ların ifade özgürlüğü ve maddi-manevi bütünlükleri bütün toplumun gözü önünde ihlal edilmiştir.

44 <https://kaosgl.org/haber/onur-yuruyusleri-bilancosu-artiyor-582-gozalti-sokakta-iskence-bitmeyen-isyan>

a. Yasaklama kararına karşı hukuki süreç

20-26 Haziran arasında gerçekleşecek 30. İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası için 16 Haziran'da duyurulan etkinlik programına göre, Beyoğlu ve Kadıköy ilçelerinde yaklaşık 25 etkinliğin yapılması planlanmıştır. Etkinlik programının yayımlanmasının ardından etkinliklerin ilk günü etkinlik mekanlarına polislin rutin kontrol ve denetim adı altında yaptığı ziyaretler sonrası hem Beyoğlu Kaymakamlığının hem de Kadıköy Kaymakamlığının ayrı ayrı İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası kapsamındaki etkinlikleri

yapılacak etkinliklerin bazı toplumsal duyarlılıklar nedeniyle toplumda infial uyandırabileceği, bu durumun toplumsal iç barışı tehdit edebileceği, etkinlikleri gerçekleştirecek grup/ şahıslar ile vatandaşlarımız arasında sözlü ve fiziksel provokatif amaçlı olayların olabileceği, kamu düzeninin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunmasının tehlikeye düşebileceği değerlendirilmektedir.” şeklindeki açıklamayla “30. İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası” adı altında yapılacak toplantı, basın açıklaması, yürüyüş, bildiri dağıtımı vb. etkinliklerin, idaremiz dahilinde bulunan tüm açık ve kapalı alanlarda 20.06.2022 günü saat 00:01’den – 26.06.2022 günü saat 23:59’a kadar 7 (Yedi) gün süre ile

Yasakladığına karar verildiği öğrenildi. 30 yıllık İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası tarihinde ilk defa Onur Yürüyüşü dışında yapılması planlanan bütün etkinlikler de Kaymakamlık kararlarıyla yasaklanmış oldu. Bu pratik daha önce de 2016 yılında Ankara genelinde yapılması planlanan bütün LGBTİ+ içerikli etkinliklerin yasaklanmasıyla kendisini göstermişti.⁴⁵

45 <https://kaosgl.org/haber/kaos-glden-ankaradaki-lgbti-yasaklarina-dair-bilgi-notu>

Yasaklama kararları sonrası 21 Haziran'da İstanbul 10.İdare Mahkemesine Beyoğlu ve Kadıköy Kaymakamlıklarının yasaklama kararlarına dair geri kalan etkinliklerin ve yürüyüşün yapılabilmesi için öncelikle yürütmenin durdurulması ardından da yasaklama işleminin iptaline dair dava SPoD ve İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesi iş birliğiyle açıldı.

Ancak Beyoğlu Kaymakamlığının yasak kararına ilişkin davada Mahkeme yürütmenin durdurulmasının reddine ilişkin kararını, Onur Haftasından yaklaşık 2 ay sonra 26 Ağustos günü vermiştir. Ayrıca davada Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından verilen savunma dilekçesi komplo teorileriyle dolu olup Gezi'den FETÖ'ye, 17/25 Aralık'tan küresel şer odaklarına bir dolu düşmanın LGBTİ+'ları kendi emellerine alet ederek kullanacağı ve LGBTİ+'ların güvenliğinin sağlanamayacağı iddia edilmiş ve bu gerekçelerle bütün bir Onur Haftası yasaklanmıştır.⁴⁶ Oysa ki yürüyüş günü aynı Kaymakamlığı emrindeki polisler tarafında tüm gün boyunca 34'ü çocuk 373 kişi gözaltına alınmış, LGBTİ+'ların hakları ve güvenliği Kaymakamlık eliyle ihlal edilmiştir.Yürütmenin durdurulmasının reddine ilişkin karara karşı yapılan itiraz da İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi tarafından reddedilmiştir. Davanın esası hakkında hala karar verilmemiş olup yürütmenin durdurulması talebinin reddine ilişkin karar hakkında SPoD tarafından Anayasa Mahkemesi'ne toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının, ayrımcılık yasağının, etkili başvuru yolu hakkının ve gerekçeli karar hakkın ihlali iddiasıyla bireysel başvuru yapılmıştır.

Kadıköy Kaymakamlığının yasaklama kararına karşı açılan davada ise, davalı idare tarafından savunma dilekçesi dahi sunulmamış olup yine de 10 Ekim tarihinde Mahkemece yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verilmiştir. Anılan karara da yine SPoD tarafından itiraz edilmiş olup itiraz ilgili Bölge İdare Mahkemesi tarafından itiraz reddedilmiştir. Bu karara da SPoD tarafından yine aynı ihlal gerekçeleriyle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapılmıştır. Bu davanın da esası hakkında rapor tarihi itibariyle herhangi bir karar verilmiş değildir.

46 <https://kaosgl.org/haber/beyoglu-kaymakamligi-onur-haftasi-yasagini-komple-teorileriyle-savundu>

b. 2022 İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü ve 373 gözaltı

Onur Haftası Komitesi tarafından yasaklamalara karşı 26 Haziran günü saat 17'de Siraselviler Caddesine çağrı yapılmıştır. Yürüyüş günü önce Metro İstanbul, Valilik kararıyla Taksim ve Şişhane duraklarını kapatmış ardından Taksim ve çevresine çıkan yollar da saat 11 itibariyle kapatılmıştır. Saat 12 itibariyle yürüyüş çağrısının yapıldığı Siraselviler Caddesi polis bariyerleriyle kapatılmıştır. Saat 15:15'te Cihangir'de bulunan avukat ve aktivistlerin gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alınmasıyla birlikte kitle harekete geçmiş gün boyu Beyoğlu ve Cihangir'in her sokağında sloganlar ve gözaltılar eksik olmamıştır.

Türkiye'de 20 yıllık Onur Yürüyüşü tarihinin gördüğü en büyük saldırı ve gözaltı sayılarından biri olarak 373 kişi gün boyunca gözaltına alınmıştır. Polisler, Beyoğlu sokaklarında LGBTİ+'ları adeta kapana kıştırarak hareket etmiş ve bütün Taksim bir savaş alanına dönmüştür. Bununla birlikte son yılların en kalabalık toplanmalarından da biri olan 2022 LGBTİ+ Onur Yürüyüşü için Beyoğlu'nun her sokağında basın açıklamaları okunmuş, kitle gözaltılara rağmen Cihangir'de yürümeyi başarmış ve gece geç saatlere kadar Beyoğlu'nu terk etmemiştir.⁴⁷

Gözaltına alınan 373 kişinin işlemleri ertesi gün sabah 10'a kadar Beyoğlu Çocuk Şube ve Vatan Emniyet'te sürmüştür. Gözaltıların temel ihtiyaçları uzun saatler giderilememiştir. Gözaltı sayısının büyüklüğü karşısında saatine de geç olmasıyla birlikte özellikle ifade işlemlerine avukat desteği ihtiyacı dayanışma ağlarında paylaşılmıştır. Bununla birlikte yine de gece yarısından sonra sayıları 10'u bulmayan avukatlar Emniyet işlemleri için çok fazla yükü üstlenmiş ve dayanışma yeteri kadar karşılığını bulamamıştır.

İfade işlemleri için Emniyet'e giden avukatlar müvekkelleriyle görüştürülmemiş, sabaha kadar süren ifade işlemleri sonucu gözaltındaki kişilere adeta işkence yapılmıştır. Özellikle kimi gözaltı otobüslerinde polis

⁴⁷ <https://kaosgl.org/haber/lgbti-larin-direnisi-polis-saldirisini-asti-bizim-gitmeye-hic-niyetimiz-yok>

tarafından işkence yapıldığının sesleri avukatlar tarafından da duyulunca Emniyet bahçesi içerisinde hem gözaltı aracındaki kişilere saldırmış hem de avukatlar polisler tarafından çembere alınmıştır. Bir polis amiri tarafından kadın avukatlara saldırmıştır. İstanbul Barosu Avukat Hakları Merkezi ve orada bulunan avukatlar tarafından konuya ilişkin tutanak tutulmuştur.⁴⁸ Türkiye İnsan Hakları Vakfı tarafından işkence ve kötü muamele sonrası başvurulara dair bilgi notu hazırlanmıştır.⁴⁹

Gözaltına alınan 34'ü çocuk 373 kişi hakkında raporun yazıldığı Ekim 2022 tarihi itibarıyla herhangi bir ceza davası açılmamıştır.

c. Emniyet amiri hakkında suç duyurusu

Onur Yürüyüşü günü bir kadını taciz ettiğine dair görüntüler ortaya çıkan İstanbul Güvenlik Şube Müdürü Hanifi Zengin hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur. Soruşturma iznine tabi olmayan işkence suçuna rağmen Savcılık tarafından Zengin'in kamu görevlisi olması sebebiyle Valilik'ten istenen soruşturma izni hakkında izin verilmemesine yönelik karar verilmiştir.⁵⁰

d. Boğaziçi Onur Yürüyüşü

9 yıldır Boğaziçi LGBTİA+ Kulübü tarafından kampüs içerisinde düzenlenen ve daha önce herhangi bir yasaklama ya da müdahaleyle karşılaşmayan yürüyüş, yapılması planlanan 20 Mayıs 2022 günü Boğaziçi Rektörlüğü tarafından yürüyüşün yapılmasına yarım saat kala (16:30) öğrencilere gönderilen e-posta ile aynı sırada kampüste yapılan Taş Oda Festivali dışındaki etkinliklerin güvenlik gerekçesiyle yasaklanmıştır.. Güvenlik amiriyle yapılan görüşme sonuç vermeyince kampüs içerisinde yürüyüşün yönü değiştirilmiş ve 17:30'a kadar hiçbir şey yaşanmayan yürüyüşte kitle Boğaziçi LGBTİA+ Kulübünün önünde basın açıklaması okuyacağı sırada Rektörlük tarafından kampüse sokulan Çevik Kuvvet ve Güvenlik

48 <https://kaosgl.org/haber/istanbul-onur-yuruyusu-lubunyalari-saldirilirlara-ve-tehditlere-ragmen-sokaklari-doldurdu>

49 <https://tihv.org.tr/duyurular/tihve-basvurdugunuzda-teravi-sureci-nasil-isler>

50 <https://kaosgl.org/haber/valilik-iskenceci-polis-hakinda-sorusturmaya-izin-vermedi-hanifi-zengin-i-aklayamazsiniz>

Şube polisleriyle birlikte Özel Güvenliğin de saldırması sonucu 1 öğretim üyesi de dahil toplam 70 kişi gözaltına alınmıştır.. Saldırı sonrası dağılan bir kısma karşı abluka altına alınan 70 kişinin hiçbir şekilde dağılmasına izin verilmemiş ve gözaltına alınan öğrenciler hakkında 2911 sy Kanundan işlem yapılarak aynı gece serbest bırakılmışlardır.⁵¹

Öğrenciler tarafından gözaltı sırasında yaşanan polis şiddeti hakkında KaosGL'ye verilen röportajdan⁵² bir kısmı ise şu şekildedir;

Ablukada bir yirmi dakika kaldık. O sırada polisin fiziksel şiddeti başlamıştı. Beni tutup abluhanın dışına attılar mesela. Fırlattıkları için kolumda kas zedelenmesi oldu. Başka arkadaşlarımızın ciddi darbeler aldıklarını gördük. Çok sert müdahale vardı. Yürüyüşte belki de hayatında ilk defa onur yürüyüşüne gelen çok genç arkadaşlarımız da vardı ve abluhanın ortasında buldular kendilerini. Biz, olabildiğince ılımlı bir şekilde polise ablukayı açmalarını, dağılacığımızı söylerken sivil giyimli bir polis amiri, “Ya isteyerek gelirsiniz, ya da zorla döve döve alırsız” dedi.

Zaten dağılacaktık. Defalarca ‘Şu an bu yaptığınız yasal değil, gitmek isteyen insanlar var aramızda. Dağılın anonsu yapmadınız. Çıkmak isteyenler için herhangi bir koridor da oluşturmadınız’ dememize rağmen herhangi bir dönüş alamadık. Bedensel bütünlüğümüz pazarlık konusu edildi.

Zaten hemen ardından bizleri aldılar. Bizden sonraki grubu daha fazla şiddet uygulayarak almışlar. Polis telefonuma el koydu. Ama tutanak tutmadan telefonuma el koyamaz. Tutanak istedim. Tutanak vermeden telefonumu size vermeyeceğim dediğimde kolumu büktü. Telefonumu vermek zorunda kaldım. Tutanak yok tabii ortada.

51 <https://kaosgl.org/haber/9-bogazici-onur-yuruyusu-ne-katilanlara-polis-saldirdi-en-az-33-kisi-iskenceyle-gozaltina-alindi>

52 <https://kaosgl.org/haber/bogazici-onur-yuruyusu-nde-yasananlar-burada-ne-oldugunu-herkes-bilmeli>

Gözaltına alınan 70 kişi hakkında İstanbul 58. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 2911 sayılı Kanuna Muhalefet suçlamasıyla dava açılmıştır. Bunun yanında aynı dosyada 2 kişi hakkında Türk Ceza Kanunu 265/1 maddesi uyarınca Görevi Yaptırmamak İçin Direnme ve 1 kişi hakkında Hakaret suçlaması bulunmaktadır. Dosyanın ilk duruşması önümüzdeki günlerde görülecektir.

e. İstanbul Üniversitesi Eşitlik Kulübü Pikniği

İstanbul Üniversitesi Eşitlik Kulübünün 17 Haziran günü kampüs içerisinde düzenleyeceğini duyurduğu vegan piknik sosyal medyada kimi öğrenci toplulukları ve gerici çevrelerce hedef gösterilmiş, tehditler sonrasında Kulüp tarafından etkinlik iptal edilmekte zorunda kalmıştır.⁵³ Aynı gün İstanbul Üniversitesi önünde öğrencilere saldırmakla tehdit eden ve eşyalar fırlatan yaklaşık 300 kişilik saldırgan kitle tekbirle toplanmıştır. Toplanan kitleye karşı önleyici hiçbir işlem yapılmaksızın Üniversite içerisinde ablukaya alınan 26 öğrenci polis tarafından saldırganlardan korunma bahanesiyle kandırılarak gözaltına alınmıştır.⁵⁴ Tehditler sebebiyle piknik iptal edilmiş ve öğrenciler Üniversitenin içerisinde sıkışmış olmasına rağmen gözaltına alınan öğrenciler hakkında 2911 sayılı Kanuna muhalefet suçundan işlem yapılmış olup raporun yazıldığı Ekim 2022 itibariyle haklarında herhangi bir ceza davası açılmamıştır.

f. Yeldeğirmeni açıklaması

5 Haziran günü Kadıköy'de Onur Haftasının gelişini kutlamak için bir araya gelen ve basın açıklaması yapmak isteyen LGBTİ+'lara polisin saldırısı sonucu 11 kişi gözaltına alınmıştır.⁵⁵ Gözaltına alınan kişiler hakkında raporun yazıldığı Ekim 2022 itibariyle herhangi bir ceza davası açılmamıştır.

53 <https://www.birgun.net/haber/iu-esitlik-toplulugu-etkinligimiz-seriatci-cetelerin-linc-tehditleri-sebebiyle-iptal-edildi-392222>

54 <https://kaosgl.org/haber/istanbul-emniyeti-nin-lgbti-dusmanligi-ne-avukat-taniyor-ne-de-yasa>

55 <https://medyascope.tv/2022/06/06/onur-ayi-kutlamasına-polis-mudahalesi-av-rojda-yildirim-minik-bir-kutlamada-bile-11-arkadasimiz-gozaltina-alindi/>

SONUÇ

2015 yılında başlayan İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü yasaklamaları 7 yıl içerisinde katlanarak artan bir hak ihlali örneği olarak insan hakları savunucularının ve Türkiye toplumunun önünde durmaktadır. İdareler tarafından LGBTİ+'ların en temel hak ve özgürlükleri tanınmamakta, kamusal alandaki varoluşları her şekilde engellenmeye çalışılmaktadır. Özellikle 2021 ve devamında kamu görevlilerinin nefret söylemini her fırsatta arttırarak LGBTİ+'lara saldırmaları sonucu kurumsallaşan nefretle birlikte 2022'de en az 582 kişi LGBTİ+ varoluşunu kutlamak istemeleri sebebiyle gözaltına alınmış, işkence görmüştür. 2015-2021 yılları arası gözaltına alınan kişi sayısının 2022 yılında%400 artması bir tesadüf değildir. Devlet tarafından programlı ve bilinçli şekilde LGBTİ+'lar hak ihlallerine maruz bırakılmaktadır. En acısı da bu raporda bahsedilen toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı sadece bir ihlal durumunu göz önüne sermektedir. Yaşama hakkından çalışma hakkına, barınma hakkından eğitim hakkına yaşamın her alanında LGBTİ+'lar cinsel yönelim ve cinsiyet kimlikleri sebebiyle ayrımcılığa ve şiddete maruz bırakılmaktadır. Yıl içerisinde LGBTİ+'ların en görünür olduğu zamanlar Onur Yürüyüşleri olmakla birlikte insan hakları savunucularının ve toplumun yılın geri kalan 51 haftasında da LGBTİ+'ların varolmaya devam ettiğini ve bu varoluşa yapılan saldırıların da gündemlerinden düşürmemelerigerekmektedir. 18 Eylül'de devlet ve RTÜK desteğini arkasına alarak düzenlenmeye başlanan nefret yürüyüşleri karşısında 7 yıldır yasaklı olan LGBTİ+ Onur Yürüyüşleri durmaktadır LGBTİ+'ların adil ve eşit yurttaşlar olarak bu topraklarda yaşama mücadelesinin yanında bütün insan hakları savunucuları ve aktörlerinin de LGBTİ+ hak mücadelesinin yanında durmaya ve bu mücadeleyi güçlendirmesi gerekmektedir.

Gökkuşağının altında adil, eşit, özgür bir dünya dileğiyle..

Sosyal Politika, Cinsiyet Kimliği ve
Cinsel Yönelim alışmaları Derneği

www.spod.org.tr